

до структури Дирекції з банківського регулювання та нагляду ввести підрозділ, який би працював безпосередньо з населенням.

Вдосконалення структури банківського нагляду дозволить мінімізувати панічні настрої з боку вкладників та відновити довіру населення до банків в кризовий період.

Список використаних джерел

1. Д'яконова І.І. Модернізація банківського нагляду в Україні: Монографія. – Суми: ВТД «Університетська книга», 2008. – 279 с.
2. Матеріали Національного банку України [Електронний ресурс] Режим доступу: <http://www.bank.gov.ua>.
3. Степаненко А.І. Актуальні питання банківського нагляду в Україні на сучасному етапі // Матеріали всеукр. наук.-практ. конф. – К.: КНТЕУ, 2003. – С. 5-7.

Annotation. This article is about improvement organizational framework of banking supervision of National Bank of Ukraine. The author offers associate new department of National Bank of Ukraine which will be working with population in crisis.

Key words: banking supervision, organizational framework, department.

29

УДК 657:339.562

Ю.С. Бужак, асистент, Київський національний торговельно-економічний університет, м. Київ

ФІНАНСОВИЙ ОБЛІК ІМПОРТНИХ ОПЕРАЦІЙ

У статті розглянуто особливості фінансового обліку імпортних операцій в системі управління підприємством в сучасних умовах.

Ключові слова: фінансовий облік, імпортні операції, зовнішньоекономічний контракт, імпортер.

Актуальність удосконалення процесу обліку імпортних операцій зумовлена потребою у швидкому та якісному забезпеченні необхідною інформацією фахівців усіх рівнів підприємства, яке займається імпортною діяльністю, що дасть змогу прийняти ефективні управлінські рішення щодо покращення результатів діяльності організації, застосовувати нові методи управління підприємством і, як наслідок, підвищити загальний рівень культури управління.

Мета статті полягає у висвітленні особливостей процесу обліку імпортних операцій в системі управління підприємством, яке займається імпортною діяльністю.

Для досягнення поставленої мети були виконані наступні **завдання:**

- розглянуто особливості процесу обліку імпорتنих операцій в системі управління підприємством;
- зроблені відповідні висновки щодо вдосконалення процесу обліку імпорتنих операцій в системі управління підприємством, яке займається імпортною діяльністю.

Об'єктом дослідження є фінансовий облік імпорتنих операцій.

Предметом дослідження є сукупність теоретичних і методичних засад процесу обліку імпорتنих операцій в системі управління підприємством.

У процесі дослідження для розкриття обраної тематики були використані наступні **методичні прийоми**: аналіз, синтез, індукція і дедукція.

Висвітленню аспектів щодо особливостей процесу обліку імпорتنих операцій в системі управління підприємством присвячені дослідження багатьох вчених, зокрема, цим питанням займалися Бутинець Ф.Ф., Білуха М.Т., Давидов Г.М., Кулаковська Л.П., Лінник В.Г., Нападовська Л.В., Бакурова О.А., Голов С.Ф., Костюченко В.М., Кадуріна Л.О. та інші.

Порядок здійснення імпоротної діяльності підприємством обумовлений особливим законодавчим регулюванням даного виду фінансово-господарської діяльності та специфікою оподаткування суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності при її здійсненні.

Імпорт товарів – це купівля (у тому числі з оплатою не у грошовій формі) в іноземних суб'єктів господарської діяльності товарів з увезенням або без увезення цих товарів на територію України, включаючи купівлю товарів для особистого споживання установами та організаціями України, розташованими за її межами [1, с. 1].

До імпорتنих операцій відносяться: придбання товарно-матеріальних цінностей від іноземних постачальників на умовах зовнішньоекономічного контракту (прямого або непрямого – із залученням посередників), форма розрахунків – безготівкова; ввезення товарно-матеріальних цінностей на умовах бартерних угод; придбання товарно-матеріальних цінностей або отримання послуг з оплатою готівкою; ввезення товарів в рахунок централізованих імпорتنих закупок; отримання товарно-матеріальних цінностей та послуг в якості безоплатної допомоги.

Імпорт як вид зовнішньоекономічної діяльності повинен супроводжуватися в обов'язковому порядку укладенням контракту. При відображенні імпорتنих операцій в обліку бухгалтеру необхідно вивчити істотні умови договору, визначити момент переходу прав власності на товари, які імпортуються, результати робіт (послуг) та врахувати вимоги П(С)БО при формуванні ціни. Крім того, слід ознайомитися з нормами податкового законодавства, які стосуються операцій імпорту, і правильно їх застосувати.

Серед основних завдань фінансового обліку імпорتنих операцій можна виділити наступні:

- перевірка правильності документального оформлення товарних та розрахункових операцій;

- дотримання вимог митного законодавства, розрахунок митних платежів;
- формування достовірної інформації про рух імпортованих товарно-матеріальних цінностей (купівля, зберігання, реалізація);
  - формування достовірної інформації про курсові різниці, які виникають при здійсненні імпорتنих операцій;
  - своєчасне та достовірне відображення доходів і витрат пов'язаних із здійсненням імпорту.

Облік імпорتنих товарно-матеріальних цінностей загалом є ідентичним загальним вимогам обліку, однак, включає деякі особливості, а саме:

- по перше, обов'язкове декларування імпорتنих товарів при перетині митного кордону України;
- по друге, відображення в обліку оприбуткування товарів, що імпортуються, за датою вантажної митної декларації;
- по третє, необхідність відокремлення обліку імпорتنих товарів і розрахунків по їх придбанню, оскільки дати можуть не збігатися (згідно умов контракту);
- по четверте, організація аналітичного обліку за найменуваннями, кількістю товарів, обліковими партіями, контрактами, країнами постачання та консигнаторами.

При купівлі імпорتنих товарів, основних засобів, робіт (послуг) імпортер повинен не тільки оплачувати їх вартість постачальнику, але й здійснювати інші платежі: мито, послуги декларантів, акцизний збір (якщо товар підакцизний), транспортні витрати, послуги зберігання, експертизу якості та ін.

Для того щоб визначитися, куди відносити зазначені витрати у фінансовому обліку, слід звернутися до норм П(С)БО 7 «Основні засоби» та 9 «Засоби» [2, 3].

До первісної вартості основних засобів включаються: суми, сплачені постачальникам; реєстраційні збори та аналогічні платежі, здійснювані у зв'язку з придбанням прав на отриманий об'єкт; суми ввізного мита; витрати на страхування ризиків транспортування; витрати на установку, монтаж, налагодження; інші витрати, безпосередньо пов'язані з доведенням основних засобів до стану, у якому вони придатні для використання у запланованих цілях [2, п. 8].

До первісної вартості запасів включаються: вартість товару, що зазначена в документах на відвантаження у постачальника; витрати на заготівлю, вантажно – розвантажувальні роботи, транспортування до місця їх використання, включаючи витрати із страхування ризиків транспортування; суми ввізного мита; суми непрямих податків, які не відшкодовуються підприємству; інші витрати, безпосередньо пов'язані з придбанням запасів і доведенням їх до стану, у якому вони придатні для використання у запланованих цілях (прямі матеріальні витрати – це прямі витрати на оплату праці, інші прямі витрати

підприємства на доробку та підвищення якісних і технічних характеристик придбаних запасів) [3, п. 9].

Таким чином, повна імпортна вартість товару складається з його контрольної вартості, накладних витрат, сплачених в національній валюті, сплаченого мита, зборів і податків при розмитненні вантажу.

Отже, основною метою процесу обліку імпортних операцій є формування достовірної інформації щодо документального оформлення імпортованих товарно – матеріальних цінностей, розрахункових операцій й курсових різниць, які виникають при здійсненні розрахунків, руху імпортованих товарно-матеріальних цінностей (купівля, зберігання, реалізація) та відповідності цієї інформації чинному законодавству, що дасть змогу прийняти керівництву підприємства відповідні управлінські рішення щодо покращення його фінансового стану.

Результати дослідження:

- здійснено поетапний розподіл завдань, які стоять перед фінансовим обліком імпортних операцій в системі управління підприємством;
- визначено основні особливості процесу обліку імпортних операцій в системі управління підприємством, яке займається зовнішньоекономічною діяльністю.

Список використаних джерел

1. Закон України „Про зовнішньоекономічну діяльність” від 16.04.1991 року №959 – XII, зі змінами.
2. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 7 „Основні засоби”, затверджене наказом МФУ від 27.04.2000 року №92, зі змінами.
3. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 9 „Запаси”, затверджене наказом МФУ від 20.10.1999 року №246, зі змінами.
4. Бакурова О.А. Облік зовнішньоекономічної діяльності: Навч. посіб. – К.: КНТЕУ, 2005. – 341 с.
5. Кадуріна Л.О. Облік і аналіз зовнішньоекономічної діяльності: Навч. посіб.– К.: Слово, 2003. – 288 с.

Annotation. *The features of the financial account of import operations in a control system of the enterprise in modern conditions were considered in article.*

Key words: *the financial account, import operations, external economic contract, importer.*